

zovite modrosti, ko je po vašem mnenju plamtelo vsako srce za klerikalne nazore na takozvani slovensko-narodni podlagi, ravno tedaj so peli gorški mladeniči, katerih večina je že svet videla, kateri so si skušali vojaščino, pesmi ravno v istem jeziku, katerega mladini tako branite, v tujem sosečnem jeziku, peli so vojaške nemške pesmi!

Nikakor niso s tem hoteli zatajiti svoje narodnosti, nikakor jim ni nihče prigovarjal, da bi vam tako nasprotovali, sami iz lastnega svojega prepričanja so to storili, ker je vsaki od njih prav dobro sprevidel, kaka bedarija je, braniti mladini drugi jezik, katerega tako krvavo potrebuje ravno pri vojakihi!

Obsojeni ste, mariborski voditelji takozvanih slovenskih mladeničev, obsojeni! Zapustili so vas kmetje, možaki, zapustila vas je odrašana, iskušena mladina, a mlada bitja pa, v katera ste sejali zadnjo nedeljo na Ptujski Gori vašo klerikalno seme, ta pa naj Bog obvaruje, naj jim pokaže prava pota, naj jim odpre oči, kakor so odprle iskušnje življenja že oči vrlim, navdušenim gorskim mladeničem, kateri so spoznali volka v ovčji koži, kateri so ga zaničljivo prezirali, ne da bi si umazali svoje poštene roke v njegovi klerikalni, smrdljivi dlaki! Živeli gorski mladeniči!

Štajerski kmetje!

V naši kmečki zgodovini se je odkazala letošnemu letu velika uloga, da uprizori takorekoč začetek novega poglavja kmečke zgodovine. Trenutek, v katerem se vam vsem kmetom štajerske dežele ponuja ta oklic je za vas vrlo važen.

Poglejmo v zadnjo četrstoletje avstrijske gospodarske politike! Na eni strani opazimo velikansko povikšanje vsakovrstnih plačil, povikšanje plačila delavcev, katere mi potrebujemo. Vedno in vedno dobi kmet bolj težko delavca, kakor poprej! Na drugi strani pa pada vedno cena naših pridelkov in to tako hitro in v tako obilni meri, da nam preti, ako se ne bodejo te zazmere predrugečile, neizogiben, gotovi pogin.

Brezštevilni kmetje, kateri so prišli na nič, ne-

vori: »Ali ne veš, da je konzum pobegnil iz naše vasi?« Mihec to sliši, se obrne, ne da bi zinil besedico in odide iskat begunca. Hodil je od hiše do hiše in iskal, da bi vendar našel konzumovo tablo. Še pri hlevih je iztikal, misleč, da se je, ker je bila huda zima v kak hlev potegnil. Pa vse iskanje je bilo zastonj! Slednjič se poda v sosednjo vas; tudi tam je od hiše do hiše spraševal po konzumu. Ves utrujen se poda v neko hišo, da bi si odpočil. Plašno je gledal po ljudeh, kateri so ga zasmehovali. Dolgo ni mogel strpeti, gnalo ga je naprej iskat, zatoraj se poslovi in odide. Ko stopi na cesto, pride mu nasproti stari možiček z dolgo brado. Bil je berač in poprosil je Miheca za milodar. Ta mu reče: Ako mi poveš, kje je konzum, dam ti eno petico in plačam še vrh tega frakelje šnopsa! Berač zasliši besedo »šnops« in tako potegne Miheca za seboj. Mahala sta proti prvi gostilni. Mihec tam naroči, kakor je obljubil šnopsa, da beraču petico in ga potem sili naj se ne mudi in mu pove, kje da je konzum, katerega on toliko išče.

Berač vesel, da je prišel tako po ceni k priljubljeni pijači, pogleda po sobi ali bi ga nikdo ne slišal in reče tiho Mihecu na uho: »Konzum, katerega ti iščeš, je pri svojem duhovnem gospodu zavetniku ne daleč od tod. Kakor sem

brojni siromaki na deželi, nam označujejo pota, kateri je stopala zadnja leta naša gospodarska politika, deželo, katero je povzročilo, da tudi vsi drugi slogi enomer govorijo samo o slabih časih.

Morda najbolj glavni vzrok, da se je naši domača zemlja odvezla s silo priložnost povrniti nam našo delo s primernimi dohodki je ta, da se naša dežela izkorišča skoraj na neverjeten način od drugih ljudskih držav. To izkoriščanje povzroča, da nimajo naši pridelki na našem domačem sejmu več take vrednosti, kakor poprej. Kuge med našo živino so povzročile, da so druge države prepovedale, da bi se v nje naša živina izvažala, nikakor pa ne nehajo te države pošiljati svojih pridelkov v našo deželo.

Sedaj nam je treba zabraniti, da se nam v bodočih letih ne bode tako godilo, kakor se nam je godilo zadnja leta, sedaj se gre za to, da se sklenejo pogodbe tičooe se mitnine (cola) in kupčevanja glede drugih držav in sicer take pogodbe, katere nam bodejo jamčile za to, da se ne bode naš kmet izročil gotovemu poginu.

Temelj za pogajanje glede kupčije z drugimi, toraj ljudskimi državami in edina naša obramba proti preteči nam nevarnosti je tako zvani mitninski (colni) tarif. Da se v njem nastavi na vse tiste pridelke drugih držav, katere ima tudi naša dežela, velika mitnina ali colnina, samo to nas še lahko reši gotovega našega bodočega pogina.

Naša vlada je napravila načrt za mitninski (colninski) tarif, želeč da bi se na njegovi podlagi sklenile kupninske pogodbe z drugimi državami.

Veliko kmečkih in gozdarsko-gospodarskih zvez pa se je že sedaj izrazilo o tem načrtu, da ni tak, da bi nas dovolj branil proti tujim državam. Zastonj toraj upamo zboljšanje našega stanja, ako se mitninski (colni) tarif tako sprejme, kakor je v načrtu naše vlade.

Tudi odbor, ki se ima pečati s tem tarifom, ni odobral takoj vseh točk načrta, katerega je napravila vlada, temveč je sklenil, da bode šele po strogem posvetovanju povedal svoje mnenje o njih.

slušal, se mu jako slabo godi, ker je hudo bolan na jetiki. Mihec ves prestrašen plane kvišku, kakor bi ga pičil gad, potem poplača in odide naravnost proti hiši duhovnega gospoda. Ko je tje dospel, obhodil je parkrat celo poslopje in iskal tablo konzumovo. Ker je nikjer ni zapazil, se je še huje prestrašil. Hitro stopi v hišo in vpraša kuharico po gospodu. Ta mu odgovori, da so gospod ravno pri kosilu in toraj naj počaka. Čez dobre pol ure čakanja pridejo gospod v kuhinjo in vprašajo Miheca po njegovi želji. Ta pa jeclja in s strahom prosi naj mu vendar povejo, kaj je s konzumom, pri katerem sta bila on in njegova žena Marica od načelnika v službo sprejeta. Gospod, kteremu se je Mihec smilil, ga potolaži, potem mu reče: »Konzum, katerega ti iščeš, je pred kratkim umrl in te postavil v oporoki za glavnega dediča. Dobil boš toraj vso njegovo zapuščino, katera obstoji iz nekaj kuhalic, mišjih pasti, drota za piskre vezati in nekaj piehastih posode. Zdaj pa si vsedi, kuharica bo ti dala nekaj ostan- kov od kosila in še kupico vina.« Mihec je bil tako žalosten, da se ni dotaknil jedi, ampak pobral je ostanke kosila v torbo, vino pa je spil. Potem je sebral svojo dedščino po konzumu in je žalosten odšel. Med potjo je položil desnico na srce in prisegel, da si nikoli ne bode več želel službe pri konzumu.

Sedaj je toraj treba, da kmetje sami pokažejo, da so se vendarle enkrat zbudili, treba je, da se vzdramijo! Kdor v sedajnem tako važnem času dremlje, misleč, saj bodejo že brez njega drugi vse opravili, ta niti vreden ni, da bi se mu boljše godilo.

Že več tisoč kmetov iz drugih dežel se je oglasilo proti navedeni uredbi, sedaj je treba, da se oglasijo tudi štajerski kmetje.

Kvišku toraj, kmetje! To naj bode vaše geslo. Eden dan si vzamite prosto, eden dan naj počiva delo za vas, ker bode s tem dnevom veliko več dosegli, kakor pa, ako bi ostali doma. Kvišku kmetje, ne ozirajte se na narodnost, kmetje morajo vsi skupaj držati, naj bodejo Slovenci ali Nemci ali morda tudi druge narodnosti, ravnati se jim je po geslu našega presvitlega cesarja, katero se glasi: „Viribus unitis“, to je: z združenimi močmi!

Dne 5. julija se bode vršil takozvani agrarni dan, to je zborovanje kmetov, in njihovih voditeljev in zastopnikov v Gradcu.

(Opomba uredništva: Ako ne bi bilo mogoče, da bi se vdeležili tega zborovanja posamezniki, naj se odpošlje vsaj od vsake občine en zastopnik kmetov k temu zborovanju. Kmetje, stvar je jako važna in velikega pomena! To nikakor ni kako politično zborovanje, temveč tukaj se gre samo zato, kako bi se kmetje obvarovali preteče jim nevarnosti. Vsa daljna pojasnila o tem vam radovoljno da naše uredništvo!)

Pridite toraj na dan 5. julija v Gradec na zborovanje!

Ta dan naj bode odločilen za naše štajerske kmete in daleč okrog naj se razlega, da nikakor nemo več, da bi se nam ena gospodarska težja za drugoj naložila, pokazati hočemo, da smo pripravljeni, dano nam moč tudi v naš prid izkoriščati!

Pridite toraj koliko mogoče v velikem številu! Noben kmet nebi smel ostati doma, ker vse, vse se lahko za nas ta dan zgubi, ali pa tudi pridobi! Odbor:

Adalbert Grof Kottulinsky, tajni svetnik, president, grof Lamberg, c. kr. komornik, deželni poslanec, drugi president. Dr. Paul pl. Störck, deželni poslanec, Franc Hagenhofer, deželni in državni poslanec, baron Rokitsansky, deželni poslanec, Josef Hočevár, deželni poslanec kot namestniki presidenta. Anton Bleikolm, veleposestnik in državni poslanec, Rudolf Dehne, grajščak in deželni poslanec. Kurt Edgar plem. Ecker-Eckhofen, grajščak, Anton Fürst, deželni poslanec, Franc Girstmayr, grajščak, Julius Hansel vpokojen ravnatelj poljedelske šole, Josef Holzer, župnik in deželni poslanec, Franc Juvan, generalni tajnik c. kr. kmetijske družbe, Dr. Erich Klusemann, grajščak, Osvald plem. Kodolitsch, grajščak in deželni poslanec, Adolf Kolatschek ravnatelj, Josef Lenko, grajščak in deželni poslanec, Heinrich plem. Plessing grajščak, Alois Posch, veleposestnik, Josef Regula, grajščak, Hugo Reinhold urednik, Franc Robitsch profesor in član deželnega odbora, Josef Sutter, deželni poslanec, Franz Wagner, državni in deželni poslanec, Rudolf

Wibmer, posestnik, Franc Wratschko, veleposestnik in načelnik okrajnega odbora, Leo Zedlacher, veleposestnik in deželni poslanec.

Umori v Serbiji in njih vzroki.

O nečloveškem umoru v Serbiji, kateri se je prigodil v noči od 10. do 11. junija smo že v naši zadnji številki kratko poročali. Danes hočemo našim bralcem umore in njih vzroke opisati. — Zarota proti kralju in kraljici je bila že davno pripravljena. Kralj Aleksander je sprejel mnogo pisem, v katerih so ga prijatelji svarili. A niti on, niti kraljica se ni mnogo zmenila za te pisma. Kraljica je rekla eni svojih dvornih žen, ko je dobila zadnje svarilno pismo: „Glej, ti ljudje vedno in vedno pišejo, a vendar si nobeden ne upa ničesar storiti!“ Grozno zločinstvo pa se je prej zgodilo, kakor je kdo mislil. Zarote se ni vdeležil nobeden general, samo nekteri oficirji in nekteri regimenti so bili zapleteni v njo. Oficirji, kateri so hoteli s silo odstraniti kralja in kraljico, so se razdelili v male skupine, katere so v različnih kavarnah čakale, da bi bila godba v konaku (tako se zove kraljeva palača) gotova. Da nebi nihče slutil, kaj nameravajo, pustili so si igrati od godcev neprenehoma takozvano „kolo kraljice Drage.“ Okoli pol druge ure po noči so se začeli zbirati pred kraljevo palačo, da bi tam od polkovnika (obersta) Mašin, brata prejšnega moža kraljice Drage, sprejeli ukaze. V tem času je zasedel 7 regiment pešcev policijska in žandarmerijska poslopja. Šesti regiment pešcev pa je obstopil kraljevski grad. Ko se je dalo znamenje, je odprl stotnik (hauptman) Ljuba Kostić dvojne velike vrata na zahodni strani palače, med tem ko je polkovni lajtnant Mišić skoz južne vrata s svojimi vojaki prodrli. Žandarmi v kraljevski palači so se hrabro zoperstavili (na licu mesta je bilo 6 mrtvih in 20 ranjenih), a bili so premagani, in so se morali vdati. Sedaj so prodrli vsi oficirji 6. pešpolka, 4. regimenta konjenikov in 20 drugih oficirjev pred vhod starega kraljevskega grada. Ker so našli vrata, katera bi bil moral pustiti polkovni lajtnant Naumović odprta, zaprta, je užgal Mišić dinamično patrono. Pri tem je dobil Naumović, kateri je hotel od znotraj vrata odpreti, svojo kazen za to izdajalsko počenjanje. Bil je namreč od dinamita z vratami vred raztrgan na drobne kosce. Pekel mu je poslal takoj peklensko svoje plačilo za njegovo izdajalstvo. Pot je bila toraj prosta in izdajalski oficirji so sedaj lahko prišli v kraljevsko palačo. Stotnika, Milkoviča (svaka ministerskega predsednika Markoviča) so takoj umorili, ker se je branil. Ravno v isti uri je porodila žena tega nesrečnega oficirja otroka. S tem stotnikom vred, je bil tudi general Petrovič, ki se je hrabro branil, premagan. Sedaj se je pričel — lov na kralja in kraljico. Vse je bilo v temi, ker je bil general Petrovič razdril priprave za električno razsvetljavo. Samo streli iz pušk in revolverjev so tu in tam za trenutke razsvetlili temo v dvoranah. Ko so bili vsi stražniki premagani, in ko so oficirji že več, kakor eno uro